

Waar engageert een stad, gemeente en sociale organisatie zich toe?

Samen sterk in signalenbeleid

Stad/gemeente en sociale organisaties engageren zich samen in Lokaal Signaal om signalen uit de samenleving te vertalen naar beter beleid. Als gemeente neem je de regierol op: je verankert Lokaal Signaal in je beleid, activeert partners, en zet signalen om in overleg, actie en beleidsbeslissingen. Je versterkt de samenwerking met eerstelijns werkers en organisaties, deelt transparant afspraken, en benut de digitale tool, samen met het netwerk om signalen efficiënt te verzamelen en verwerken.

Sociale organisaties zijn cruciale partners: hun medewerkers signaleren rechtstreeks vanuit het werkveld en denken mee na over oplossingen. Of ze nu formeel instappen als signaalverwerker of informeel bijdragen via overlegmomenten: hun betrokkenheid maakt het verschil.

Samen bouwen we een lerend netwerk en maken we van lokale signalen een hefboom voor bovenlokale inzichten. Zo versterken we samen het sociaal beleid, vanop de werkvloer tot aan de beleidstafel.

Wat levert deelname aan Lokaal Signaal jouw stad of gemeente op?

Inzichten vanop het terrein – Eerstelijnsmedewerkers signaleren wat écht leeft in de samenleving.

Tool én proces in synergie – Efficiënt signaleren, samen analyseren en doelgericht handelen in één geïntegreerd systeem.

Regierol voor het lokaal bestuur – Je leidt het proces, versterkt partnerschappen en stuurt op resultaat.

Betrokkenheid van partners – Sociale organisaties signaleren actief mee en denken constructief mee over oplossingen.

Multidisciplinaire aanpak – Jeugd, zorg, onderwijs... werken samen rond gedeelde maatschappelijke uitdagingen.

Beleidssturing op basis van data – Krijg toegang tot heldere analyses, dashboards en rapporten om prioriteiten te onderbouwen.

Sterker sociaal beleid – Signalen worden vertaald naar concrete acties en gedragen beleidsbeslissingen.

Lerend netwerk – Leer van andere gemeenten en deel inzichten en aanpakken.

Bovenlokale slagkracht – Bundel signalen over gemeenten heen en weeg mee op Vlaams en federaal beleid.

Waar engageert een stad/gemeente zich toe?

Als je als stad/gemeente intekent op Lokaal Signaal, engageer je je tot:

Regie opnemen

- Lokaal Signaal verankeren in het lokaal sociaal beleid en het meerjarenplan,
- Beleidsmatig en organisatorisch draagvlak creëren,
- De brug maken van signalen naar actie, overleg en beleid.

Partnerschappen versterken

- Samenwerken met sociale organisaties (bv Eerstelijnszones) en eerstelijnswerkers als volwaardige partners,
- Transparante afspraken maken en zichtbaar delen op de lokale Lokaal Signaal-pagina,
- Intergemeentelijk en bovenlokale samenwerking benutten om signalen aan te pakken.

De digitale tool inzetten

- Medewerkers en externe eerste lijn professionals opleiden en activeren als signaalgevers en signaalverwerkers,
- Een hoofdsignaalverwerker aanstellen en ondersteunen.
- Interne collega's betrekken als signaalverwerkers per beleidsdomein.

Beleidsbeslissingen onderbouwen

- Mandatarissen informeren op basis van signalen en rapporten.
- Input uit Lokaal Signaal benutten voor prioriteiten, acties of beleidswijzigingen.

Lerend netwerk versterken

- Actief deelnemen aan netwerken en uitwisseling tussen steden, gemeenten en sociale organisaties.
- Structurele knelpunten signaleren aan bovenlokale overheden.

Welke rollen zijn essentieel binnen Lokaal Signaal?

- **Signaalgevers:** elke medewerker die op het terrein met burgers werkt.
- **Hoofdsignaalverwerker:** centrale coördinator van het proces, aanspreekpunt en beleidsondersteuner.
- **Collega-signaalverwerkers:** medewerkers uit diverse diensten, al dan niet in samenwerking met externe partners.
- **Mandatarissen:** worden betrokken via rapportage en beleidsvertaling.

Welke actoren zijn waardevol om mee af te stemmen of samen te werken?

Sterke samenwerking is de kern van Lokaal Signaal. We onderscheiden zes betrokken groepen:

- **Burgers en gemeenschap** - leveren context, ervaringen en inzicht
- **Eerstelijnswerkers van sociale organisaties** – signaleren vanuit de praktijk en denken mee in het vinden van oplossingen.
- **Partnerorganisaties** – analyseren signalen (en volgen ze mee op) en/of vormen een kritisch klankbord, zoals Eerstelijnszones, GBO-partners,...
- **Andere steden en gemeenten** - ontwikkelen samen de tool en verfijnen het signalenproces. Samen pakken ze gedeelde signalen aan.
- **VVSG** – versterkt steden en gemeenten via belangenbehartiging, kennisdeling en netwerking. Vanuit patroonherkenning in signalen, domein overschrijdende inzichten en lokale oplossingen of drempels kan VVSG deze rollen ten aanzien van steden/gemeenten maximaal inzetten en zorgen voor de nodige bruggen naar Vlaams, Federaal beleid en **bovenlokale organisaties**.
- **Centrale overheid** – partners in het aanpakken van signalen die een sterke link hebben naar Vlaams en Federaal beleid.

Lokale verankering, bovenlokale slagkracht

Binnen één gedeeld platform beheer je als stad of gemeente alle signalen voor jouw stad of gemeente. Hiermee geven ze aan dat ook lokale signalen gebundeld kunnen worden tot bovenlokale inzichten. VVSG ondersteunt deze beweging als netwerkorganisatie.

Waar engageert een sociale organisatie zich toe?

Samen bouwen aan een sterk signalenbeleid

Als sociale organisatie ben je een essentiële partner. Via Lokaal Signaal werk je samen met de stad of gemeente aan een gedeeld signalenbeleid dat vertrekt vanuit de praktijk.

Door samen te focussen op wat leeft bij burgers en gezinnen, kunnen problemen sneller herkend en aangepakt worden. Zo wordt beleid sterker en realistischer.

Vanuit de verschillende rollen die een sociale organisatie kan opnemen, afhankelijk van de stad/gemeente waarin je actief bent als organisatie, wordt er een beperkt tot groot engagement van jou verwacht. Deze worden met de stad/gemeente voorafgaandelijk aan samenwerking expliciet besproken.

Hoe kan jouw organisatie deelnemen?

1. Signaalverwerker van eigen personeel

Je volgt signalen van je medewerkers op en benut ze intern. Dit vereist formele samenwerking en toegang tot de tool.

2. Mandaat als brede signaalverwerker

In overleg met de stad/gemeente kan jouw organisatie ook signalen over het hele grondgebied verwerken. Dit is uitzonderlijk en vraagt nauwe samenwerking en vertrouwen.

3. Signaleren zonder extra engagement

Elke eerstelijnsmedewerker kunnen signaleren zonder formele samenwerking van de organisatie. Vraag een invite aan voor je medewerkers bij je stad of gemeente, zodat zij snel aan de slag kunnen.

4. Meewerken aan het beleid

Ook zonder toegang tot de tool kan je organisatie meedenken via overleg, werksessies of actiedagen.

Waar vind ik meer informatie?

- Raadpleeg het privacyverklaring op de lokale website of je contactpersoon bij de gemeente. Zij bepalen welke rollen en rechten je kan opnemen.
- In sommige regio's maken gemeenten afspraken met overkoepelende actoren zoals CAW's of Eerstelijnszones.

Welke steden en gemeenten doen al mee?

Een overzicht met rechtstreekse link naar de Lokaal Signaal-pagina's vind je hier:

Interesse om mee te werken als sociale organisatie?

Neem contact op met de regisseur lokaal sociaal beleid van jouw stad of gemeente voor:

- een invite voor je medewerkers,
- het opstarten van samenwerking,
- deelname aan overleg en acties,
- info over partnerschappen in je regio.

Contacten stad of gemeente

- Bornem – buurtwerking@bornem.be
- Dendermonde – lokaal.signaal@dendermonde.be
- Eeklo – lokaalsignaal@eeklo.be
- Gent – lokaalsociaalbeleid@stad.gent
- Kortrijk – lokaal.signaal@kortrijk.be
- Mortsel – projectwerking@mortsel.be
- Oud-Turnhout – samenleving@oud-turnhout.be
- Roeselare – samenleven@roeselare.be
- Sint-Niklaas – regiewelzijn@sint-niklaas.be

Interesse om mee te werken als stad/gemeente?

Neem contact op met de regisseur lokaal sociaal beleid van jouw stad of gemeente voor:

- Contact - lokaalsignaal@vvsb.be
- Meer info: www.vvsb.be/projecten/lokaal-signaal
- Vraag een demo aan of bekijk praktijkvoorbeelden